

מיכתב ידיות לאוייב

מתמדת, עקובה מדם, והקורבנות הולכים ומתרבים — אצלך ואצלי. והנה, למרות הכיבוש, ההתנחלות היהודית על אדמותיך והאפליה המחפירה, הגנת כי חייב אתה

אך אתה, יותר מכל ידידי הציונים השפויים בדע"תם ובליבם, השכלת להערים על אריק שרון, "הבול" דוור הלאומי שלנו" בהצהרתך המדינית האחרונה. אמרת: "אתם טוענים כי אינני פרטנר למשאומתן המדיני מאחר שאינני מייצג מדינה. אני מייצג רק עם. טוב ויפה. החזירו לי איפה את הגדה והרצועה ואז אחיה, איפסו פקטו, פרטנר מתאים. מתוך הגדה עצמה אנהל עימכם משאומתן על הכרה בזכות קיומה של מדינתכם."

אני חייב להודות שתפסת את השור בקרניו. להכיר בי אינך יכול, מפני שלהכרתך זו אין כל משקל, מפני שאינך בעל מדינה. אין בעייה. אתם רוצים הוכחה לכך שאני אכן מוכן להכיר בכך אף על פי שאין הקלפים מצויים בידי — בבקשה! תארו לעצמכם מצב היפותטי, שבו יש לי מדינה. ובכן: טוב! נניח שיש לי מדינה. אני מוכן עכשיו למשאומתן אתכם על הכרה בזכותכם על מדינת-ישראל.

וככל שאני מרבה לחשוב בדבר, הולך ומתחוויר לי כי אני בעצמי נתתי נשק זה בידך: אמרתי שאינך מדינה, שאין לך הזכות להכיר בי, ואינך רוצה להכיר בי. ואתה טרפת את הקלפים שלי!

פעם אמרתי שאני מוכן להיפגש איתך רק בשדה הקרב. לא אמרתי זאת מתוך כבוד לכושר לחימתך, אלא מתוך ביטחון גמור בעליונותי הצבאית. אתה חייב להבין שהביטחון איננו צחוק עבורנו. אך הנה עכשיו הבסת אותי בשדה הקרב הדיפלומטי. פון קלאוזוויץ אמר, כי "המלחמה היא המשך המדיניות בדרכים אחרות"; אתה הוכחת את ההיפך: המדיניות היא המשך המלחמה. בדרך אחרות. בסתר ליבי מתפלל אני, שהכלל שלך ינצח והפוליטיקה תישאר לנצח שדה הקרב היחידי. דיי. ראית כיצד תקעתי סכין בגבי שלי. מה אומר עתה לשגרירי, יהודה בלום?! הוא יאלץ להטיל וטו באומות-המאוחדות!

אך ברצוני שתדע: אני עומד על כך שתכיר בזכות קיומי בארץ-ישראל ואלחם בכל האמצעים העומדים לרשותי בכדי שתכיר, קבל עם ועולם, בזכותי זו. זאת אני נשבע לך. אני מכיר את המחירי מאמין אני כי במוקדם לך. במאוחר יגיע היום המיוחל. אינני מהמר על כך, אך ורק משום שאינני נוהג להמר — כעיקרון. אתה ידעת להתגבר על הלאוויים שלך. רוצה אני לקוות שגם ממשלתי תלמד להתעלות מעל פני הלאוויים שלה. העולם כולו חייב ללמוד לומר, "שלום עליכם", אפילו בזירת הקרב, כפי שעשה קרוב המישפחה שלי, שהוגלה מארצו, ארץ-ישראל, לתוך הזירה הרומית לפני שנת 2000.

ורק משום כך הרשיתי לעצמי לכתוב לך מיכתב ידידותי. מחר אני הולך למילואים ושלוש על הידידות.

יצחק סובול, חל-אביב

מאז מלחמת ששת הימים נמצאים אנו במלחמה להתפטר — הארץ בגבולות '67 לא תשוב לשליטתך לעולם.

אינך יכול להכריז על הכרה במדינת-ישראל כל עוד מצהירה ממשלתי כי כוונתה לספח את ארצך לתחור מה, משום שהצהרה כזו משמעותה תהיה הכרה בזכות הסיפוח.

"לאן אנו רוצים ללכת ולאן אנו מובילים?" ארץ הצבא, אריה לובה אליאב

אחד מאבות אבותי, שהוגלה בימי הקיסר אדריאנוס, הוכרח להתמודד בקרב נגד ויקינג זהוב-שיער, שאף הוא נשבה כמוהו, בזירה, ברומי. הקיסר עצמו והקוניסולים החשובים לא נכחו במופע, כך שגורלו של המפיסיד בקרב היה נתון, לשבט או לחסד, בידי המנצח בהתמודדות. אחרי שניות ספורות נשמטה החרב מידו של הקרוב-הרחוק שלי והוא נפל בחול. ההמונים דרשו את דמו. בן מישפחתי אמר, "שלום עליכם" ועצם את עיניו בציפיה למכת החסד: זו בוששה לבוא — הוויי קינג חנן אותו.

לא חשוב ברגע זה אם שמו היה חיים, עזרא או ברוך. חשוב שידע לומר, "שלום" לאיש שקם, בעל כורחו, להרגו נפש. בזכות מילה זו אני חי, ואולי בזכות אותה המילה עצמה — גם אתה.

אני זוכר את היום שבו קמת ואמרת: "תקום מדינה דמוקרטית-חילונית" בארצנו, השסועה בין שני עמים, השונאים איש את רעהו. מיטב ההומניסטים, וז'אן-פול סארטר בראשם, נתנו בירכתם להצהרתך זו. גם מרטין בובר ואנשי ברית-שלום חשבו בקטגוריה זו. חשבתי בליבי: זו התחלה נאה. חשוב הדבר שלא נפול, חלילה, טרף, עמד כעמי, לקנוניות המעצמות הגדולות, לתככי הקומוניזם על פי, "דוקטרינת ברז'נייב" מחד, ולניאוראימפריאליזם האמריקאי מאידך.

אך בינתיים נטשת את רעיון המדינה הדו-לאומית. אינני מאשים אותך, כי ממילא נמצאת ארצך, הגדה המערבית ורצועת-עזה, תחת שילטוני ואני משתעשע, כידוע, ברעיון לספח שטחים אלה, על מיליון הערבים הגרים בהם, למולדתי הרשמית. ואגלה לך סוד: לא קסם לי הרעיון של מדינה דו-לאומית וסבור אני כי עדיף, שנתחלק בינינו: לי מדינתנו בגבולותיה הבינלאומיים המוכרים, ולך יתרת הארץ. משום כך שמח אני שנטשת את הרעיון הנאצל שלך; נאצל הוא יתר-על-המידה במצבו של האדם בהיסטוריה. אך אומר לך בפירוש: אני מכבדך עתה יותר מאשר בעבר. תמיד אמרת לי לא מוחלל — לא להצהרת בל-פור; לא לתוכנית החלוקה של פיל; לא לזכות קיומה של מדינת-ישראל. אך עתה, בד בבד עם עליית כוחך בזירה הבינלאומית ובקרב העם הערבי הפלסטיני, חלה התערבות במסכת הלאוויים שלך. ב-1929 וב-1936 וב-1948 רצית, "להשליך אותי לים". אולי לא היתה זאת אלא פנטסיה מזרחית אך זכותי היא — אחרי אלפיים שנות סבל וגירוש, ובמיוחד אחרי השואה — לקחת את איומך ברצינות.

מילחמת אזרחים על הסף

היום לא חסרים מועלים, אלא שהמחליטנים של היום הפכו את הבינוס הפרטי שלהם לעסק מתוחכם יותר, והממשלה הפכה ממשלת חנוונים. כימעט לכל שר יש אינטרסים כלכליים, וכן הדבר גם ביחס לרבים מחברי-הכנסת ולהרבה ממחליטני הליכוד.

האכזבה מן הממשלה הפכה נחלת הכלל ואמצעי-התיקשורת איבדו את אמינותם. בתנאים אלה על-ליס כישלוניות בשני תחומים להעניק דחיפה למילי-חמת-אזרחים — כישלו כלכלי וכישלון מדיני, גם אם בינתיים נהנים אנו מגיבוי אמריקאי. שכן מה יעלה

האכזבה מן הממשלה הפכה נחלת הכלל ואמצעי-התיקשורת איבדו את אמינותם

בגורלנו אם האמריקאים יחליטו להפסיק את תמיכתם בנו ולהעדיף על פנינו את האינטרסים האמריקאיים? הם עשו כך בדיוק בוויאטנאם ונהגו בדרך זו כלפי סין הלאומנית.

בינתיים הולך וגדל מיספרם של הלא-מרוצים והבל-תי-מרוצים. ואם בעבר הסתפקו אלה בפעולות-מחאה מוגבלות (כמו משלוח מיכתבים למערכות העיתונים) הרי שכיום הוחרפה התנגדותם לממשלה מכיוונים שונים. אם ימשך תהליך היחלשותה של הממשלה, אין כימעט ספק שחסידי גוש אמונים וארץ-ישראל השלמה יגבירו את מרינם וינקטו באמצעים יותר ויותר אלי-מים, כדי להשיג את מטרותיהם המדיניות. רבים מהם מצויידים כבר היום בנשק, ומי יבטיח לנו שלא יעשו בו שימוש, כדי לנחל מלחמות פרטיות נגד ערבים-לא-נחמדים?!

אריה אלקלעי, ירושלים

מדיניות הממשלה מקרבת מאד את מלחמת-האזרחים. כיום מוגדרת הממשלה כ"ממשלה חלשה" והדבר מדהים, שכן ציניקאים ותועמלני המערך חזו בזמנו, שבגין יהפוך רודן האומה.

כיום פועלים בממשלה שרים רבים החותרים בגלוי תחת ההחלטות המדיניות. השר אריאל שרון, למשל, סבור, ככל הנראה, שעליו להמשיך בפעולות הקומנדו המדיניות שלו, כדי להשפיע על הממשלה. הוא נוקט במדיניות עצמאית, וגוש אמונים גורר את ממשלת ישראל אחריו. הממשל לוחם בהם, מתנגד להם, מתפטר איתם ולבסוף נכנע להם ומאמץ את מדיניותם.

כל ישראל נבון ידע, שכיום הדרך להשיג משחו היא באמצעות מלחמה בממשלה. כך מסתיימים מאבקי השכר — עיצומים, איומים, השבתות והיענות לשו-בים. כך גם השיגו תושבי חבל ימית תביעות מוגזמות. שכו עורר-דין מוחל, יזמו מאבקים ציבוריים, השליכו עגבניות על חיילים, נאבקו בחיילים והשיגו לבסוף היענות לתביעותיהם.

והנה, גוש אמונים מקים כרצונו התנחלויות, היא-חזית ומאחזים, ונוטל לידיו אדמות כאילו הארץ כולה היא נחלתו הפרטית. ראשי שלום-עכשיו מארגנים הפגנות שכנגד והממשלה מתגלה חסרת-אונים.

מושגים כמו "אחריות קולקטיבית" או "ממלכתיות" הפכו מזמג לחסרי-משמעות. כל קבוצת לחץ חזקה רותמת לשירותה שרים וחברי-כנסת והממשלה הופכת זירה לאלמוות מילולית. וראש-הממשלה שומר על שתיקה, אולי בעצת רופאיו, לבל יתאמץ או יתרגש.

המערך כמפלגת אופוזיציה מפליא לעשות. התור-עמלים שלו, בעזרת פירסומאים ועיתוני-חוץ, מצליחים להכפיש כהלכה את שמה של ישראל ברחבי תבל. בימי המערך היו אשר ידלן, דויד פלד וכו', אך גם

סימנים ואירועים שונים מעידים, שעם ישראל צועד אט אט לקראת מלחמת-אזרחים. מי שמאמן להאמין בכך, מוכיח כי הוא לוקה בקוצר ראות חברתי וחס-טורי. עם ישראל למוד מלחמות-אזרחים — מלחמות כאלה החלו כבר בימי משה רבנו. ובימי שפוט השופטים הגיעה האנרכיה הפנימית לממדים של איש-הישר בעניו-יעשה. באותה תקופה חוסל, כימעט לחלוטין, שבט בנימין, בעקבות פרשה שולית הידועה כפרשת מילגש בגבעה. יפתח הגילעדי, השופט, בן הזונה, חיסל כמה רבבות מבני שבט אפרים בגין שחצנותם המדינית. בימי דויד המלך נערכו כמה מרידות, שדוכאו ביד רמה על-ידי יואב בן-צרויה, שר הצבא המוכשר, אך בימי רחבעם הפך הפילוג לעובדה מוגמרת ומלחמות-האזרחים נמשכו לסירוגין כ-150 שנה.

גם בימי הבית השני נערכו מלחמות פנימיות עקובות מדם. היריבות בין מייפלגת הפרושים ומייפלגת הצד-קים, שהחלה עוד בימי החשמונאים, נמשכה דורות אח-דים, העמיקה על הפילוג הפנימי וחוליקה את יהודה אל תחת עול הרומאים.

בית המיקדש שלנו חרב בגלל שינאת-חינם. ערב המלחמה בירושלים חיו בבירה, בצפיפות מרובה, כמיליון ורבע אזרחים. מלחמת-האזרחים נמשכה כשנה ויותר, כשצבאות רומי חונים מנגד ונהנים ממלחמת ההתשה. כשהרומאים תקפו את ירושלים, התאחדו הלוחמים. אך היה זה מאוחר מדי. במלחמתם הממושכת חשיתו הלוחמים מקורות מזון חשובים והשחיתו את מקורות המים. רוב הירושלמים מתו לא מחרב הרו-מאים, אלא התייבשו מצמא.

תולדות עמנו מוכיחים, שמלחמות-אזרחים הם האויב הגרוע ביותר שקם לעם היהודי מאז ומעולם. הפיצול הפנימי מחסל את כוחנו, בעוד שהליכוד עשוי להעניק לנו ממדים של מעצמה.